
İKLİM GEÇİŞ RİSK YÖNETİMİ DERECELENDİRME METODOLOJİSİ

—
2026

İçindekiler

1. Amaç ve Kapsam	2
2. Metodolojinin Temel Özellikleri	2
3. Yönetişim ve Gözetim	2
4. ESMA ve ICMA Gerekliliklerine Uyum	2
5. Metodolojiye Genel Bakış	2
5.1. İGRY Faktörlerinin Tanımı	3
5.1.1. Yönetişim ve Stratejik Entegrasyon	3
Ağırlıklandırma	4
5.1.2. Risk ve Fırsat Değerlendirme	4
Ağırlıklandırma	6
5.1.3. Finansal Etki ve Yatırım Planlama	6
Ağırlıklandırma	7
5.1.4. Raporlama ve İzleme	7
Ağırlıklandırma	7
6. Puanlama Metodolojisi	7
Veri Analizi	7
Ağırlıklandırma ve Birleştirme	7
Normalizasyon	7
Nihai Derecelendirme Hesaplaması	8
Sonuç	8
7. İGRY Derecelendirme Süreci	8
7.1. Metodolojinin Çıktıları	8
8. Tedarik Zinciri İGRY Değerlendirmesi ve Endeksi	9
9. Veri Toplama ve Kaynaklar	10
9.1. Veri Türleri	10
9.1.1. Nicel Veriler	10
9.1.2. Nitel Veriler:	10
9.2. Veri Kaynakları	11
9.2.1. Kuruluş Açıklamaları	11
9.2.2. Üçüncü Taraf Veri Tabanları	11
9.2.3. Kamu ve Düzenleyici Kurum Kaynakları	11
9.2.4. Medya ve Haber Kaynakları	11
9.2.5. Paydaş Geri Bildirimi	11
9.3. Veri Kalitesinin Sağlanması	11
9.3.1. Güçlü Doğrulama Süreçleri	11
9.3.2. Düzenli Güncellemeler	11
9.3.4. Paydaş Katılımı	11
9.3.5. Şeffaflık	12
İletişim Bilgileri	12

1. Amaç ve Kapsam

Bu metodolojinin temel amacı, kuruluşların İGRY performansını güçlü ve standartlaştırılmış bir çerçeveye dayanarak değerlendirmektir. Derecelendirmeler; yatırımcıların bilinçli kararlar almasını desteklemek, kurumsal sürdürülebilirliği ve sürdürülebilir finansı teşvik etmek ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, AB Yeşil Mutabakatı ve ilgili tüm düzenlemeler ile sürdürülebilirlik alanındaki gelişen taksonomilere katkı sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu belge, İGRY derecelendirme metodolojisinin temelini oluşturan süreçleri, kriterleri ve yönetim mekanizmalarını ayrıntılı şekilde açıklamakta; ESMA ve ICMA'nın şeffaflık, hesap verebilirlik ve güvenilirlik gerekliliklerine uyumu güvence altına almaktadır.

2. Metodolojinin Temel Özellikleri

- **Kapsamlı Çerçeve:** Metodoloji, İklim Geçiş Risklerine ilişkin faktörlerini dört ana sütun altında değerlendirir: 1) Yönetişim ve Stratejik Entegrasyon, 2) Risk ve Fırsat Değerlendirme, 3) Finansal Etki ve Yatırım Planlama, 4) Raporlama ve İzleme. Bu başlıklarda 151 soruda nicel ve nitel verilerin birlikte kullanılmasıyla gerçekleştirilir.
- **Veri Odaklı Yaklaşım:** Şirket açıklamaları, üçüncü taraf veri tabanları ve CGE'nin kendi araştırmaları dâhil olmak üzere birden fazla kaynaktan elde edilen doğrulanmış verilere dayanır.
- **Şeffaflık ve Tutarlılık:** Derecelendirme kriterleri, ağırlıklandırma mekanizmaları ve puanlama metodolojileri açık şekilde açıklanarak derecelendirmeler arasında tutarlılık ve karşılaştırılabilirlik sağlanır.
- **Küresel Standartlarla Uyum:** Metodoloji; Sustainability Accounting Standards Board (SASB), Global Reporting Initiative (GRI) ve Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) gibi uluslararası kabul görmüş çerçevelerin yanı sıra IFRS ISSB 1-2 (Uluslararası Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları), ESRS (AB Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları), TSRS 1-2 (Türkiye Sürdürülebilirlik Raporlama Standartları) ile IFC ve CDP gerekliliklerini de içermektedir.

3. Yönetişim ve Gözetim

Bu metodolojinin geliştirilmesi ve uygulanması, bağımsızlık, tarafsızlık ve en iyi uygulamalara uyumu sağlamak amacıyla oluşturulmuş Derecelendirme Komitesi tarafından yönetilmektedir. Derecelendirmelerin bütünlüğünü korumak amacıyla güçlü çıkar çatışması politikaları uygulanmaktadır.

4. ESMA ve ICMA Gerekliliklerine Uyum

Bu metodoloji, ESG derecelendirme sağlayıcılarına yönelik ESMA ve ICMA beklentilerini karşılayacak şekilde tasarlanmıştır. Buna aşağıdakiler dâhildir:

- Derecelendirme metodolojileri ve süreçlerinin açık şekilde açıklanması.
- Piyasa uygulamaları ve düzenleyici gerekliliklerdeki gelişmeleri yansıtmak amacıyla düzenli güncellemeler ve gözden geçirmeler yapılması.
- Olası çıkar çatışmalarını ele almak ve azaltmak için mekanizmaların oluşturulması.

5. Metodolojiye Genel Bakış

CGE Evaluation tarafından geliştirilen **İklim Geçiş Risk Yönetimi (İGRY) Derecelendirme Metodolojisi**, şirketlerin, tedarik zincirinin ve finansal araçların İklim Geçiş Risk Yönetimi performansının şeffaf, tutarlı ve güvenilir şekilde değerlendirilmesini sağlamak amacıyla tasarlanmıştır. Bu metodoloji, uluslararası düzeyde kabul görmüş standartları, iyi uygulamaları ve paydaş beklentilerini bir araya getiren güçlü bir çerçeveye dayanmaktadır. Aşağıda yaklaşımımızın temelini oluşturan ana bileşenler ve ilkeler yer almaktadır.

Metodoloji, İGRY performansını dört temel sütun kapsamında değerlendirmektedir:

 A- Yönetişim ve Stratejik Entegrasyon	1- Yönetim Kurulu ve Komiteler 2- Strateji, Hedefler ve Risk Yönetimi 3- Organizasyon ve Teşvikler 4- İş Modeli Değer Zinciri ve Önemlilik	SKOR 3
 B- Risk ve Fırsat Değerlendirme	1- Veri Altyapısı, Baz Yıl ve Mevcut Durum 2- Dış Trendler, Mevzuat ve Paydaş Verileri 3- Senaryo Analizi ve Dayanıklılık 4- İklim Dirençliliği ve Stres Testleri 5- İklim Risklerinin Tanımlanması (Risk/Fırsat Envanteri, Sınıflandırma ve Skorlama) 6- Fiziksel Risk Maruziyeti ve Kırılgan Varlıklar 7- Adaptasyon, İş Sürekliliği ve Dayanıklılık 8- Geçiş Riskleri, SKDM ve Düşük Karbon Dönüşümü 9- Emisyon Ölçümü, Hedefler ve Geçiş Planı 10- İklim Dirençliliği ve Stres Testleri	SKOR 3
 C- Finansal Etki ve Yatırım Planlama	1- Finansal Etki, Mali Tablolar ve İç Karbon Fiyatı 2- Fırsatlar, Finansman ve ICMA Uyumlu Araçlar	SKOR 2
 D- Raporlama ve İzleme	1- Paydaş Katılımı, Adil Geçiş ve İletişim 2- Raporlama, Güvence ve Sürekli İyileştirme	SKOR 2

Şekil 1 - CGE Evaluation İGRY Derecelendirme Kapsamı

5.1. İGRY Faktörlerinin Tanımı

5.1.1. Yönetişim ve Stratejik Entegrasyon

Bu başlık, bir kuruluşun liderlik yapısını, stratejilerinin, hedeflerini, organizasyonunu, risk yönetimi ve iç kontrol mekanizmalarını değerlendirmektedir. Kuruluşların iklim risklerinin ekonomik-sosyal ve yönetsel etkilerini en aza indirmek ve riskleri yönetmek amacıyla yönetim kurulu ve komiteler düzeyinde iklim politika ve stratejilerin belirlenmesi, şirket stratejileri ve kaynak ayırma süreçleri ile entegre edilmesi, risklerin etkilerinin azaltılmasına yönelik göstergelerin düzenli izlenmesi ve ilave aksiyonların alınması konusunda organizasyon, sorumluluklar, stratejiler ve hedeflerin kanıta dayalı değerlendirmesinin yapılmasını kapsar.

Temel temalar ve göstergeler şunları içermektedir:

Yönetim Kurulu ve Komiteler

- Yönetim kurulunun iklim risk ve fırsatları ile ilgili sorumlulukları
- Bağlı komiteler ve bu komitelerin iklim risk ve fırsatları ile ilgili sorumlulukları
- İzleme ve alınan kararlar.

Strateji, Hedefler ve Risk Yönetimi

- Üst yönetim ve tüm yönetim ekiplerinin katılımıyla hazırlanan stratejik planın sürdürülebilirlik ve iklim riskleri ile entegrasyonu
- Kurumsal strateji ve hedeflerin iklim değişikliğiyle ilgili risk ve fırsatları kapsamı ve öncelikli konular
- Strateji-hedef-bütçe ilişkisi ve iklimle ilgili risk ve fırsatları kapsamı
- İklim geçiş planının, tüm şirket süreçlerini, iş birimlerini, faaliyetleri ve aşağı/yukarı yönlü değer zinciri paydaşlarını kapsamı
- Dirençlilik

Organizasyon ve Teşvikler

- İklim risk ve fırsatlarının yönetiminden sorumlu birim ve pozisyonlar

- İç denetim ve iç kontrol fonksiyonları ve sorumlulukları
- İklim risk ve fırsatlarına ilişkin kontroller, prosedürler ve onay mekanizmaları
- Raporlama.
- Kuruluş, iklim risk ve hedef göstergelerini üst yönetim, birim yönetimleri ve çalışan performans göstergelerine dönüştürülmüş olması, ücretlendirme veya ödüllendirme süreçleriyle ilişkilendirilmesi
- Bütçe ve planlama
- Bağımsız kontrol
- Eğitimler

İş Modeli Değer Zinciri ve Önemlilik

- İklimle ilgili konuların ana faaliyetleri, ürün/hizmetleri, gelirleri, varlıkları üzerindeki etkisi ve önemliliği
- Kapsam 3 kategorilerini ve değer zinciri emisyon/risk yoğunlaşma alanları
- İklim risk ve fırsatlarının yoğunlaştığı coğrafi alanlar, tesisler, varlık türleri, tedarikçi ve müşteri segmentleri
- Paydaş ilişkileri ve katılımı
- İklim riskleri açısından fırsat oluşturabilecek varlıklar, ürünler, süreçler ve pazarlar

Ağırlıklandırma

Yönetişim ve Stratejik Entegrasyon bölümü 4 alt başlık (Şekil 1'de görülmektedir) ve 32 sorudan oluşmaktadır. Planlamaların uygulama etkinliği ve kaynak ayrılması açısından önemi dikkate alınarak bölüm ağırlığı 10'lu skor yapısından 3 olarak belirlenmiş olup %30 ağırlığa sahiptir. Her bir temaya önemlilik düzeyine göre belirli ağırlıklar verilmektedir.

5.1.2. Risk ve Fırsat Değerlendirme

Bu başlık, bir kuruluşun risk yönetimi, sürdürülebilirlik ve iklim riskleri ve fırsat yönetimi prosedür ve süreçlerini, Temel temalar ve göstergeler şunları içermektedir:

Veri Altyapısı, Baz Yıl ve Mevcut Durum

- İklim risk ve fırsat değerlendirmesinin kapsamı
- Emisyon ölçme, değerlendirme ve izleme süreçleri
- Enerji, yakıt, su, hammadde, atık, üretim, lojistik, satış, varlık ve lokasyon verileri
- Geçmiş iklim olayları, iş kesintileri, üretim kayıpları, hasar maliyetleri, bakım/onarım giderleri, sigorta hasarları ve müşteri/tedarik aksaklıkları
- İklimle ilişkili maliyet, gelir, yatırım ve operasyonel göstergeler
- Veri eksikleri, tahmin yöntemleri, belirsizlikler ve iyileştirme aksiyonları

Dış Trendler, Mevzuat ve Paydaş Verileri

- Yerel/küresel iklim projeksiyonları, geçmiş iklim verileri ve güvenilir dış veri kaynakları
- Sektörel iklim politikaları gibi düzenlemeler
- Ulusal, bölgesel ve sektörel düşük karbon yol haritaları, teknoloji yol haritaları ve bilim temelli dönüşüm patikaları
- Kritik tedarikçi ve müşteri lokasyonları, fiziksel risk, düzenleyici risk, karbon maliyeti ve iş sürekliliği
- Sigortalama

Senaryo Analizi ve Dayanıklılık

- İklimle ilgili senaryo analizi kullanımı
- Senaryo analizi, kuruluşun kendi operasyonlarının yanı sıra kritik tedarikçileri, müşterileri, lojistik kanalları ve ilgili coğrafyaları kapsamı
- Karbon fiyatı, enerji maliyeti, teknoloji maliyeti, ürün talebi, su stresi, aşırı hava olayları, düzenleme değişikliği ve finansman maliyeti gibi kilit değişkenler
- Senaryo analizindeki belirsizlik alanları, veri kısıtları ve yönetim muhakemeleri
- Stres veya dayanıklılık testi
- Kısa, orta ve uzun vade tanımları şirketin stratejik planlama, bütçe

İklim Dirençliliği ve Stres Testleri

- İş modelinin ve değer zincirinin iklim dirençliliği
- Azaltım, adaptasyon ve iklim dirençliliği yatırımlarının risk seviyesini, iş sürekliliğini ve finansal dayanıklılığı nasıl etkilediği
- Stres testi sonuçları, likidite, kârlılık, operasyonel süreklilik, tedarik, uyum veya finansmana erişim açısından kritik eşikleri görünür kılmaları
- Fiziksel riskler ile geçiş riskleri arasındaki korelasyonlar, ödünleşimler ve birleşik etkiler

İklim Risklerinin Tanımlanması (Risk/Fırsat Envanteri, Sınıflandırma ve Skolama)

- İklim risk ve fırsat envanteri
- Risk sınıfları
- Risk ve fırsat etkileri
- Kök nedenler, maksimum potansiyel etki
- Olasılık, etki, frekans, finansal önemlilik ve risk iştahı kriterleri
- Risk ve fırsat izleme.
- Acil durum ve olay yönetimi

Fiziksel Risk Maruziyeti ve Kırılgan Varlıklar

- İklimle ilgili fiziksel risklere kırılgan varlıklar, tesisler, operasyonlar ve değer zinciri noktaları
- Sel, fırtına, dolu, orman yangını, aşırı sıcak, don ve benzeri akut fiziksel riskler
- Su stresi, kuraklık, sıcaklık artışı, deniz seviyesi yükselmesi, yağış rejimi değişikliği, biyolojik çeşitlilik ve toprak verimliliği gibi kronik fiziksel riskler
- Fiziksel risklerin varlık hasarı, üretim kapasitesi, lojistik, çalışan sağlığı ve güvenliği, tedarik zinciri ve müşteri teslimatları üzerindeki etkileri
- Fiziksel risklerin finansal etkileri
- Kritik tedarikçiler, müşteriler, depo/liman/ulaşım güzergâhları ve diğer bağımlılıklar
- Yeni tesis, varlık, tedarikçi veya coğrafi pazara giriş kararlarında
- Fiziksel akut risklerin sigorta kapsamı

Adaptasyon, İş Sürekliliği ve Dayanıklılık

- İklimle ilgili fiziksel risklerin etkisini azaltmaya yönelik aksiyonlar ve sermaye/operasyon harcamaları
- İş sürekliliği, acil durum ve kriz yönetimi planları
- Kritik fiziksel riskler için mühendislik, bakım, drenaj, yangın önleme, su/enerji yedekleme, soğutma, güvenlik ve ekipman iyileştirme önlemleri
- Sigorta kapsamı
- Çalışan sağlığı ve güvenliği planları
- Fiziksel risk aksiyonları
- Adaptasyon aksiyonlarının etkinliği
- İklim kaynaklı kriz ve iş sürekliliği planları tatbikatları

Geçiş Riskleri, SKDM ve Düşük Karbon Dönüşümü

- Politika/yasal düzenleme, karbon fiyatlaması, teknoloji değişimi, pazar beklentileri ve itibar kaynaklı geçiş risklerinin tanımlılığı
- SKDM/CBAM kapsamındaki ürün, müşteri, tedarikçi, gömülü emisyon, raporlama ve maliyet risklerinin analizi
- Yüksek karbon emisyonuna sahip teknolojiler, prosesler, varlıklar ve ürünler
- Yüksek karbonlu teknolojilerin veya varlıkların düşük karbonlu alternatiflerle ikame edilmesine yönelik planlar
- Düşük karbonlu teknoloji alternatifleri
- Geçiş projeleri
- Geçiş yatırımlarında karbon kilitlenmesi riski, varlık ömrü, kapasite artışı, gelecekteki düşük karbonlu yakıt/teknolojiye uyum ve çıkış/faz-out koşulları

Emisyon Ölçümü, Hedefler ve Geçiş Planı

- Emisyon azaltım hedefleri
- Emisyon azaltım hedeflerinin Paris Anlaşması, 1,5°C veya en azından 2°C altı geçiş patikalarıyla uyumu
- Kuruluş, 2030, 2035 ve 2050 gibi kritik dönüm noktaları için emisyon azaltım hedeflerinin tanımlılığı

- Emisyon azaltım hedefleri SBTi veya eşdeğer bilim temelli bir çerçeveyeyle doğrulanması
- Gerçekleşen emisyon azaltımı, hedeflerle karşılaştırılmakta; sapmaların nedenleri, düzeltici aksiyonlar ve finansal/operasyonel etkileri
- Karbon kredisi veya denkleştirme kullanılması
- Geçiş planı ve kapsamı.

Kontroller, KRI, Aksiyon ve İzleme

- Mevcut kontroller ve önlemler
- Yüksek ve kritik iklim riskleri için kritik kontroller, kontrol sahipleri, kontrol sıklığı ve kanıt kayıtları
- İklim riskleriyle ilgili hedefleri, risk izleme göstergeleri ve hedef izleme göstergeleri
- Kilit risk göstergeleri için erken uyarı eşikleri
- Risk azaltım, adaptasyon ve fırsat aksiyonları
- Riskin kabulü, azaltılması, aktarılması veya riskten kaçınma kararları
- Gerçekleşen olaylar, yakın olaylar, kontrol zayıflıkları, yeni düzenlemeler ve piyasa gelişmeleri risk değerlendirmesi ve aksiyon planlarına yansıtılması

Ağırlıklandırma

Risk ve Fırsat Değerlendirme bölümü 10 alt başlık (Şekil 1'de görülmektedir) ve 86 sorudan oluşmaktadır. Planlamaların uygulama etkinliği ve kaynak ayrılması açısından önemi dikkate alınarak bölüm ağırlığı 10'lu skor yapısından 3 olarak belirlenmiş olup %30 ağırlığa sahiptir. Her bir temaya önemlilik düzeyine göre belirli ağırlıklar verilmektedir.

5.1.3. Finansal Etki ve Yatırım Planlama

İklim risklerinin fiziki veya geçiş boyutuna göre riskin kuruluş değer zincirine etkisinin analizi ve planlamayı kapsar. Temel temalar ve göstergeler şunları içermektedir:

Finansal Etki, Mali Tablolar ve İç Karbon Fiyatı

- İklim risk ve fırsatlarının kısa-orta-uzun vadede finansal durum, finansal performans ve nakit akışları üzerindeki etkileri (nitel ve nicel)
- Bilanço, gelir tablosu ve nakit akış tablosu kalemleriyle ilişkilendirilmiş; mükerrer sayımı önleyen kontrol yaklaşımı
- İklim politika ve hedeflerini kapsayan sermaye harcamalarını (CAPEX), operasyonel harcamaları (OPEX), finansman ihtiyaçları ve yatırım planı
- İç karbon fiyatlaması, iç karbon fiyatı seviyesi, kullanım alanı, varsayımlar, güncelleme sıklığı ve finansal karar süreçlerine etkisi
- Risk azaltım yatırımları
- Finansal etki hesaplamalarında kullanılan veri kaynakları

Fırsatlar, Finansman ve ICMA Uyumlu Araçlar

- İklimle ilgili fırsatların ürün/hizmet, pazar, verimlilik, dayanıklılık, varlık optimizasyonu, finansmana erişim ve itibar boyutlarında ele alınması
- Fırsatların etkisi gelir artışı, maliyet tasarrufu, önlenen kayıp, yatırım ihtiyacı, uygulama süresi, geri ödeme ve risk azaltım katkısı açısından analizi
- İklim fırsatlarıyla uyumlu varlıklar, faaliyetler veya iş kolları listesi ve finansal katkısı
- Düşük karbonlu ürün, hizmet ve yeni pazar fırsatları
- Enerji, su, kaynak, lojistik, atık ve operasyonel verimlilik fırsatları
- Yeşil, sürdürülebilir, iklim geçişi veya sürdürülebilirlik bağlantılı finansman araçları
- Sürdürülebilir finansman araçları için uygun proje seçimi
- Seçilen KPI/SPT'ler
- Geçiş finansmanı, iklim tahvili, sürdürülebilir finansman çerçevesi veya bağlantılı KPI/SPT'ler için bağımsız değerlendirme veya doğrulama ihtiyacı

Ağırlıklandırma

“Finansal Etki ve Yatırım Planlamam” bölümü 2 alt başlık (Şekil 1’de görülmektedir) ve 17 sorudan oluşmaktadır. Planlamaların uygulama etkinliği ve kaynak ayrılması açısından önemi dikkate alınarak bölüm ağırlığı 10’lu skor yapısından 2 olarak belirlenmiş olup%20 ağırlığa sahiptir. Her bir temaya önemlilik düzeyine göre belirli ağırlıklar verilmektedir.

5.1.4. Raporlama ve İzleme

İklim risklerinin fiziki veya geçiş boyutuna göre yönetiminde kuruluş faaliyet ve performansının şeffaf bir şekilde raporlanması, bağımsız değerlendirmesi ve izlenmesine yönelik konuları kapsar. Temel temalar ve göstergeler şunları içermektedir:

Paydaş Katılımı, Adil Geçiş ve İletişim

- Geçiş ve fiziksel risklerle ilgili iç ve dış paydaşların belirlenmesi ve işbirliği, paydaş katılım süreci
- İklim risklerinin ve fırsatlarının kapsamı ve sınırları
- Adil geçiş kapsamında risklerin çevresel ve sosyal etkileri ve azaltım planları
- İç ve dış iletişim, geri bildirim veya şikâyet mekanizmaları

Raporlama, Kanıt, Güvence ve Sürekli İyileştirme

- İklim risk ve fırsat raporlaması periyodu ve kapsamı
- Politikalar, risk/fırsat envanteri, senaryo analizi, SGE envanteri, finansal etki hesapları, yatırım kararları ve yönetim kurulu kararları için kanıt dokümanların yönetimi ve güvenliği
- Bağımsız taraflardan denetim ve doğrulama hizmet alımı
- Yönetim kurulu ve komite raporlamaları
- İklim risk ve fırsat değerlendirme metodolojisi, varsayımlar, eşikler, puanlama kriterleri ve veri kaynaklarının güncellenmesi, sürekli iyileştirilmesi

Ağırlıklandırma

“Raporlama ve İzleme” bölümü 2 alt başlık (Şekil 1’de görülmektedir) ve 16 sorudan oluşmaktadır. Planlamaların uygulama etkinliği ve kaynak ayrılması açısından önemi dikkate alınarak bölüm ağırlığı 10’lu skor yapısından 2 olarak belirlenmiş olup%20 ağırlığa sahiptir. Her bir temaya önemlilik düzeyine göre belirli ağırlıklar verilmektedir.

6. Puanlama Metodolojisi

Çevresel, Sosyal ve Yönetişim sütunları kapsamındaki her bir gösterge önceden tanımlanmış bir ölçek üzerinden (0 ile 1 arasında) puanlanmaktadır. Puanlama süreci aşağıdaki unsurları içermektedir:

Veri Analizi

- Nicel veriler standartlaştırılmış metrikler ve kıyaslamalar kullanılarak analiz edilir.
- Nitel veriler ise politika, uygulama ve açıklamaların sağlamlığına göre değerlendirilir.

Ağırlıklandırma ve Birleştirme

- Her bir göstergeye ilişkin puanlar, önemlilik düzeyi ve sektörle olan ilgililiğine göre ağırlıklandırılır.
- Ağırlıklı puanlar birleştirilerek her tema ve sütun için alt skorlar oluşturulur.

Normalizasyon

- Puanlar; şirket büyüklüğü, coğrafya ve sektör farklılıklarını dikkate alacak şekilde normalize edilir.
- Normalizasyon, şirketler ve sektörler arasında karşılaştırılabilirliği sağlar.

Nihai Derecelendirme Hesaplaması

Nihai İGRY derecelendirmesi, bölümlere ait ağırlıklı puanların birleştirilmesiyle hesaplanır. Derecelendirme; önceden tanımlanmış bir ölçek üzerinde (Skor: 0–10, Başarı Oranı: %0–%100 ve Harf Notu: D- ile A+ arası) sunulur ve aşağıdaki unsurları içeren ayrıntılı bir raporla birlikte paylaşılr:

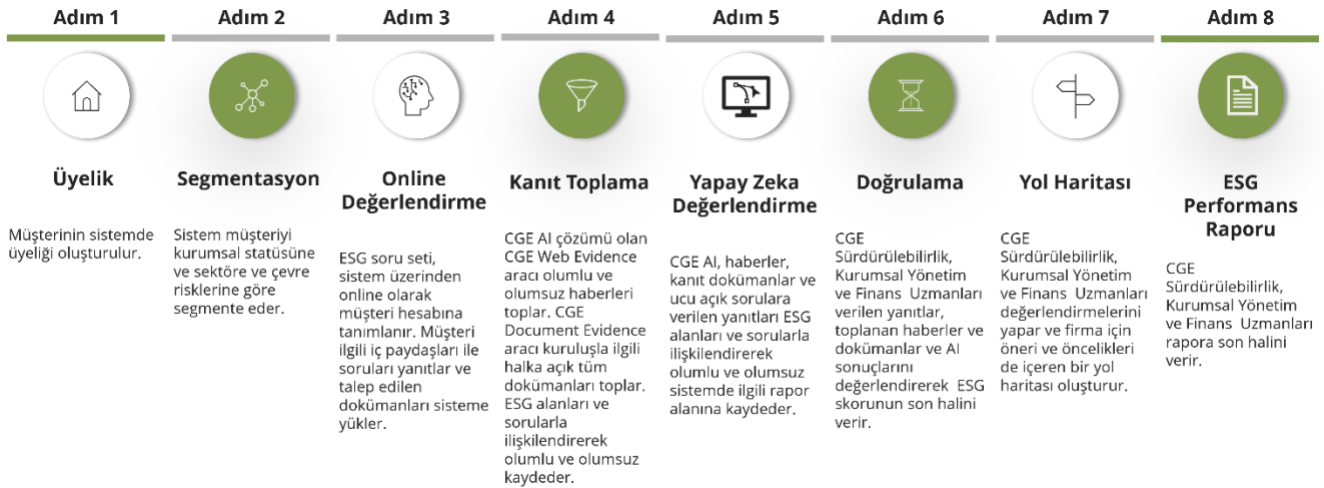
- Her sütun ve tema bazında puan dağılımı
- Güçlü yönler ve iyileştirmeye açık alanlara ilişkin içgörüler
- Benzer kuruluşlarla karşılaştırmalar ve eğilim analizleri

Sonuç

İGRY Derecelendirme Çerçevesi, şirketlerin iklim geçiş riskleri yönetimi performansını değerlendirmek için kapsamlı ve şeffaf bir yaklaşım sunmaktadır. Sektöre özgü kriterler, güçlü veri altyapısı ve yapılandırılmış puanlama metodolojisinden yararlanarak **CGE Evaluation**; bilinçli karar alma süreçlerini destekleyen ve sürdürülebilir finansı teşvik eden güvenilir ve uygulanabilir derecelendirmeler sunmaktadır.

7. İGRY Derecelendirme Süreci

İGRY Değerlendirme ve Derecelendirme süreci aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır:

Şekil 2 - CGE Evaluation İGRY Değerlendirme / Derecelendirme Metodolojisi

7.1. Metodolojinin Çıktıları

Metodolojinin nihai çıktısı, 0 ile 10 puan arasında önceden tanımlanmış bir ölçek üzerinde ifade edilen bir İGRY derecelendirmesidir.

Bölümlerde alınabilecek toplam puan; sektör, çevresel riskler ile soru–alt bölüm–bölüm ağırlıklarına göre değişiklik göstermektedir.

Her bir soru için belirlenen toplam ağırlıklar alt bölüm puanını oluşturmakta, alt bölüm ağırlıkları doğrultusunda oluşan puanların toplamı ise İGRY skorunu meydana getirmektedir.

Her bir soru, alt bölüm, dört ana bölüm ve toplam ÇSY skoru oluşturulurken; ağırlıklara göre alınabilecek puan ile alınan puan oransallaştırılarak başarı oranı hesaplanmaktadır. Değerlendirilen kuruluş raporda hem 10 puanlık ölçek üzerindeki skorunu hem de alınabilecek en yüksek puana göre hesaplanan karşılaştırmalı başarı yüzdesini görebilmektedir.

Bu oranlar, uzman danışmanların değerlendirmeleri ve doğrulama süreçleri sonucunda kesinleştirilmektedir. Ayrıca puanlar uluslararası standartlara uyumu sağlamak amacıyla harf notlarıyla (A+, A, B+, B, C+, C, D+, D) eşleştirilmektedir. Derecelendirmeye aşağıdaki bilgileri içeren ayrıntılı bir rapor eşlik etmektedir:

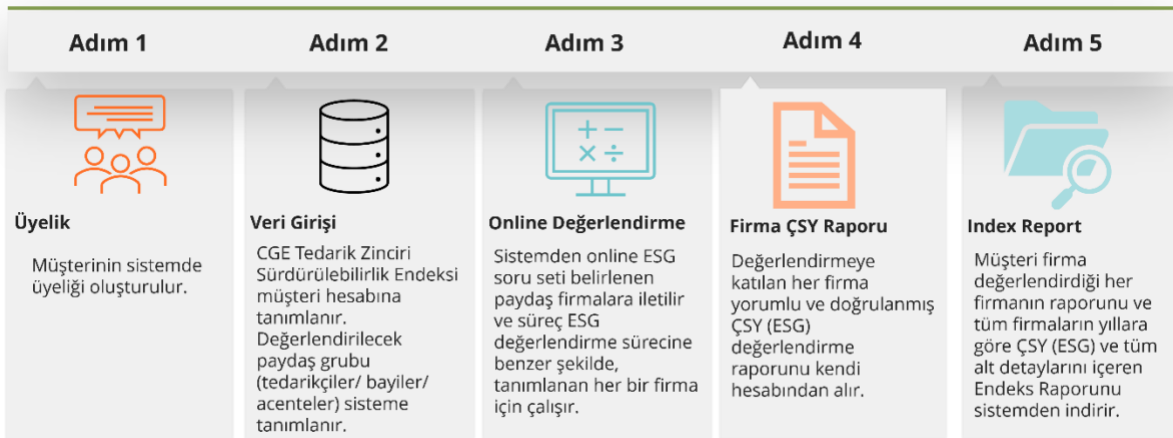
- İGRY dört başlığında ve alt başlıklarında puan dağılımı
- Güçlü yönler ve iyileştirmeye açık alanlara ilişkin analizler
- Benzer kuruluşlarla karşılaştırmalar ve eğilim analizleri

Skor	Başarı Oranı	Harf Notu	Tanım
9-10	90% ve üzeri	A+	%76–%100 aralığı yüksek performansı ifade eder.
7-8,99	85% - 89%	A	
	76% - 84%	A-	
5-6,99	70% - 75%	B+	%75'in altındaki başarı skorları iyi bir yeterlilik düzeyine işaret eder ancak mükemmel performans için geliştirme alanları bulunmaktadır.
	59% - 69%	B	
	50% - 58%	B-	
3-4,9	43% - 49%	C+	%50'nin altındaki başarı skorları yeterlilik düzeyinin orta derecede geliştirmeye açık olduğunu göstermektedir.
	36% - 42%	C	
	30% - 35%	C-	
0-2,9	21% - 29%	D+	%25'in altındaki başarı skorları yeterlilik düzeyinin önemli ölçüde geliştirilmesi gerektiğini göstermektedir.
	10% - 20%	D	
	0% - 9%	D-	

Skorlar ısı haritaları ve grafikler şeklinde gösterilmektedir.

8. Tedarik Zinciri İGRY Değerlendirmesi ve Endeksi

CGE Tedarik Zinciri Endeksi uygulaması ile değer zincirinde yer alan paydaşların sürdürülebilirlik performansı da ölçülmekte ve raporlanmaktadır. Değerlendirme süreci aşağıdaki gibidir:

Şekil 3 - CGE Evaluation Tedarik Zinciri İGRY Değerlendirme / Derecelendirme Metodolojisi

Endeks raporlarında sektör ve ölçek bazlı endeksler oluşturulacak olup, müşterilerimiz adına değerlendirilen tüm distribütör/bayi/müşteri/tedarikçi vb. paydaşların mevcut ve yıllara göre değişen skorları izlenebilecektir. Paydaşlar, sektör bazlı karşılaştırmaları ile birlikte yıllar itibarıyla takip edilebilmektedir.

Endeks uygulaması kapsamında kuruluşlar; değerlendirdikleri paydaşların sektör, ölçek ve şirket bazlı iklim geçiş risk yönetimi skorlarını tüm bölümler ve alt başlıklar bazında yıllar itibarıyla izleyebilmekte ve sürdürülebilirlik alanlarındaki gelişimlerini takip edebilmektedir. Aynı zamanda değerlendirilen kuruluşların detaylı raporlarına erişebilmekte ve iyileştirmeye açık alanlarda aksiyon alınması için paydaşlarına geri bildirim sağlayabilmektedir. Öte yandan değerlendirilen paydaşlar da sistem üzerinden detaylı raporlarını ve gelişim önerilerini indirebilmektedir.

Temel Özellikler:

- Değerlendiren kuruluş değerlendirdiği firmaların İGRY skorunu dashboard üzerinden yıllara göre (5 yıl), sektöre göre ve firma bazlı izleyebilir.
- Firma detaylı raporlarına ve yol haritalarına yönetim alanından ulaşabilir, indirebilir.
- Değerlendirilen firmalar kendi raporlarını ve yol haritalarını görüntüleyebilir, indirebilir.
- Sorulara ilişkin eklenen kanıt bilgi ve belgeler değerlendiren firma admin alanında 5 yıla kadar izlenebilir.
- Firma yönetim ekipleri ile birebir görüşmeler sağlanır.
- Gerekmesi halinde saha ziyaretleri yapılır.

9. Veri Toplama ve Kaynaklar

İGRY derecelendirmelerinin doğruluğu ve güvenilirliği, değerlendirme sürecinde kullanılan verilerin kalitesine bağlıdır. Bu bölümde veri toplama süreci, kullanılan veri türleri ve veri bütünlüğü ile ilgililiğini sağlamak için alınan önlemler açıklanmaktadır.

Veri toplama ve kaynak yönetimi süreci, İGRY Derecelendirme Metodolojisinin temel taşlarından biridir. Farklı veri kaynaklarının etkin şekilde kullanılması ve titiz doğrulama ile kalite güvence süreçlerinin uygulanması sayesinde **CGE Evaluation**, İGRY derecelendirmelerinin doğru, güvenilir ve uygulanabilir olmasını sağlamaktadır. Bu veri bütünlüğüne yönelik yaklaşım, bilinçli karar alma süreçlerini desteklemekte ve sürdürülebilir finansın gelişimine katkı sunmaktadır.

9.1. Veri Türleri

İGRY Derecelendirme Metodolojisi, kuruluşların İklim Geçiş Risk Yönetimi performansını değerlendirmek amacıyla nicel ve nitel verilerin birlikte kullanılmasına dayanmaktadır. Veriler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmaktadır:

9.1.1. Nicel Veriler

- Ölçülebilen ve karşılaştırılabilen sayısal verilerden oluşur. Örneğin:
 - o Sera gazı (GHG) emisyonları (kapsam 1-2-3)
 - o Enerji ve su tüketimi
 - o Geri dönüşüm oranı
 - o Yenilenebilir enerji oranı
 - o Denetlenen kritik tedarikçi oranı
- Puanlama ve kıyaslama için objektif metrikler sağlamak amacıyla kullanılmaktadır.

9.1.2. Nitel Veriler:

- Bağlam ve içgörü sağlayan açıklayıcı verilerden oluşur. Örneğin:
 - o İklim değişikliği ve biyoçeşitliliğe ilişkin şirket politika ve prosedürleri, iklim eylem planları
 - o Senaryolar ve etki analizleri
 - o İklim risk ve fırsat tanımları ve finansal etki analizleri
 - o Yönetim kurulu ve komite görev tanımları, kararları

- Ücretlendirme ve performans yönetimi prosedür ve uygulamaları

9.2. Veri Kaynakları

Kapsamlılık ve güvenilirliği sağlamak amacıyla veriler farklı kaynaklardan toplanmaktadır. Başlıca kaynaklar şunlardır:

9.2.1. Kuruluş Açıklamaları

- Sürdürülebilirlik raporları, faaliyet raporları ve düzenleyici bildirimler gibi kamuya açık raporlar
- CGE Web Evidence aracı ile internet üzerinden değerlendirilen kuruluş hakkında olumlu ve olumsuz haberlerin toplanması
- Anketler veya soru formları aracılığıyla şirketler tarafından doğrudan sağlanan veriler

9.2.2. Üçüncü Taraf Veri Tabanları

- ÇSY ile ilgili veri sağlayan güvenilir dış veri tabanları. Örneğin:
 - Carbon Disclosure Project (CDP).
 - Bloomberg ESG Data
 - Diğer uluslararası endeksler
- Sektöre özgü metrikler sunan sektör bazlı veri tabanları

9.2.3. Kamu ve Düzenleyici Kurum Kaynakları

- Kamu kurumları, düzenleyici otoriteler ve uluslararası kuruluşlardan elde edilen veriler. Örneğin:
 - Çevre Şehircilik ve İklim Bakanlığı
 - Avrupa Çevre Ajansı (EEA)

9.2.4. Medya ve Haber Kaynakları

- İklim konularına ilişkin güncel gelişmeleri ve olası tartışmaları takip etmek amacıyla haberler, basın bültenleri ve diğer medya içerikleri

9.2.5. Paydaş Geri Bildirimi

- Ek bağlam ve doğrulama sağlamak amacıyla yatırımcılar, sivil toplum kuruluşları ve sektör uzmanları dâhil olmak üzere paydaşlardan alınan görüşler

9.3. Veri Kalitesinin Sağlanması

En yüksek veri kalitesi standartlarını korumak amacıyla aşağıdaki önlemler uygulanmaktadır:

9.3.1. Güçlü Doğrulama Süreçleri

- Verilerin birden fazla kaynaktan doğrulanması ve tutarlılık açısından kontrol edilmesi
- Tutarsızlıkların işaretlenmesi ve ileri inceleme ile giderilmesi

9.3.2. Düzenli Güncellemeler

- Verilerin güncelliğini ve ilgililiğini sağlamak amacıyla periyodik olarak güncellenmesi
- Tartışmalı konular veya düzenleyici değişiklikler gibi kritik İGRY konularında gerçek zamanlı izleme yapılması

9.3.4. Paydaş Katılımı

- Derecelendirmeler kesinleştirilmeden önce şirketlere verilerini gözden geçirme ve doğrulama imkânı verilmesi
- Veri doğruluğu ve ilgililiğini artırmak amacıyla paydaş geri bildirimlerinin sürece entegre edilmesi

9.3.5. Şeffaflık

- Derecelendirme sürecinde kullanılan veri kaynakları ve veri türlerinin paydaşlara açıklanarak güven oluşturulması

İletişim Bilgileri

İletişim Telefon Numarası: +90 216 369 86 64

E-posta Adresi: info@cgeevaluation.com

Merkez Ofis Adresi: İstanbul Teknopark, Sanayi Mahallesi Teknopark Bulvarı, No:1/4A/101 Pendik – İstanbul

Ofis Adresi: Barbaros Mahallesi M. Sümbül Sokak No:5 Kat:15 Daire:432 Deluxia Palace Batı Ataşehir – İstanbul